

sieć obywatelska **WATCHDOG**[^]

Sieć Obywatelska Watchdog Polska od 2003 roku patrzy na ręce politykom i urzędnikom – zachęcamy ludzi, aby dowiadawali się, na co idą pieniądze z naszych podatków. Chcemy, aby urzędnicy i politycy podejmowali jawne, mądre i korzystne dla społeczności decyzje. Pokazujemy mieszkańcom, że mogą pytać urzędy o wszystko: dlaczego zlikwidowano szkołę, ile wydano na festyn czy gdzie planowana jest budowa wiatraków. Uczymy, jak robić to skutecznie. Gdy urzędy nie szanują praw obywateli, udzielamy pomocy prawnej oraz uczestniczymy w postępowaniach sądowych. Znaczącą część postępowań wygrywamy!

Mamy 60 zaangażowanych członków i członków z całej Polski, a ponad 250 osób włącza się regularnie w nasze kampanie i monitoringi. Udzielamy rocznie prawie 2000 bezpłatnych porad prawnych dotyczących dostępu do informacji publicznej, samorządności i praw obywatelskich.

Więcej o nas na:

 www.siecobywatelska.pl

WESPRZYJ NASZE DZIAŁANIA

Działamy w całej Polsce. Sprawne udzielanie pomocy w oparciu o fachową wiedzę prawną i organizacyjną to dla nas wyzwanie zarówno logistyczne, jak i finansowe. Potrzebujemy Twojego wsparcia. Co możesz zrobić?

- Przyłącz się do nas!
- **Wpłać darowiznę lub ustaw w swoim banku stałe zlecenie**, wpisując dowolną kwotę, którą chcesz w wybranym okresie przelewać na nasz rachunek.
- Przekaż nam swój **1%** – wpisz ten numer **KRS 0000181348** do swojego formularza PIT i namów znajomych, by zrobili to samo!
- Jeżeli masz firmę, wpłać darowiznę lub skontaktuj się z nami w sprawie współpracy. Pamiętaj też, że ustawa o CIT przewiduje możliwość obniżenia przez firmę jej zobowiązania podatkowego poprzez m.in. wpłatę darowizny na rzecz organizacji pożytku publicznego, którą jesteśmy. :)

Dziękujemy za każdą wpłatę! Rozliczamy się z **każdej złotówki**. Nasze działania oraz wydatki są jawne. Sprawdź na bip.siecobywatelska.pl

Współpracuj z nami:
Sieć Obywatelska
– Watchdog Polska
biuro@siecobywatelska.pl
tel: +48 22 844 73 55
ul. Ursynowska 22/2,
02-605 Warszawa

KRS: 0000181348

Nr konta do wpłat darowizn: 29 2130 0004 2001 0343 2101 0001, Volkswagen Bank Direct

informacja publiczna .org

Każdy i każda ma
prawo do informacji!

Prawo do informacji to jedno z praw człowieka

W Polsce prawo do informacji publicznej wynika wprost z artykułu 61 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku, który mówi, że:

1. Obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o **działalności** organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Prawo to obejmuje również uzyskiwanie informacji o **działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa.**

Szczegółowo prawo to reguluje ustawa o dostępie do informacji publicznej z 2001 roku.

Co to jest informacja publiczna

Informacją publiczną są wszystkie informacje wytworzone nie tylko przez władzę publiczną, ale także przez osoby i instytucje pełniące funkcje publiczne lub gospodarujące mieniem publicznym, czy też wykonujące zadania publiczne, np. spółki komunalne, samorządy zawodowe i gospodarcze, szkoły, stowarzyszenia itd.

Możesz zapytać np. o umowy cywilno-prawne, faktury, rejestry umów, dokumentację pokontrolną i wiele innych informacji, których **potrzebujesz w życiu codziennym (a władze publiczne są w ich posiadaniu)**. Takimi informacjami są również dokumenty, które zostały złożone w urzędach.

Jak rozpocząć szukanie informacji publicznej

Kiedy chcesz pozyskać informację publiczną, w pierwszej kolejności sprawdzasz, czy została ona udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej instytucji, do której dana informacja się odnosi,

albo w Centralnym Repozytorium Informacji Publicznej (danepubliczne.gov.pl). Jeśli tam jej nie znajdziesz, zwracasz się do urzędu o udostępnienie jej na wniosek.

Wniosek

Złożenie wniosku w urzędzie jest bardzo prostą sprawą. Jeżeli informacje mogą być udostępnione niezwłocznie, można go złożyć ustnie. Jeżeli nie ma takiej możliwości, wysyłasz go po prostu mailem, bez podpisu. Powinien zawierać dwie ważne informacje – o co wnioskujesz i w jakiej formie ma być to udostępnione. Pamiętaj, aby wniosek złożyć do odpowiedniego urzędu. Na urzędnikach nie ciąży bowiem obowiązek przesyłania wniosku pod

właściwy adres, jeśli np. zamiast do Wojewody wyślesz go do Starosty.

Urząd jest zobowiązany, zgodnie z ustawą o dostępie do informacji publicznej (art. 13 ust. 1), do udostępnienia informacji (np. żadanego dokumentu) bez zbędnej zwłoki w terminie do 14 dni. W uzasadnionych przypadkach ten przewidziany czas może się wydłużyć do 2 miesięcy (urząd musi Cię o tym powiadomić i podać przyczynę).

Oплата

Informacja publiczna udostępniana jest bezpłatnie. Urząd może zażądać od Ciebie opłaty tylko w wyjątkowych sytuacjach, pamiętaj jednak, że może wziąć pod uwa-

gę jedynie koszty materiałowe (pendrive, płyty CD), a nie np. pracy urzędników. Nie może uzależnić udostępnienia informacji od uiszczenia opłaty.

Brak możliwości zrealizowania wniosku

Jeśli urząd powiadomi Cię o braku możliwości realizacji wniosku z powodów technicznych (np. chcesz skany, a urząd nie ma skanera), to pozostaje

Ci zgodzić się na inną formę realizacji wniosku (nie skan, a kserokopia) albo urząd umarza postępowanie.

Decyzja odmowna

Urząd może wydać decyzję odmowną, powołując się m.in. na prywatność czy tajemnicę przedsiębiorcy. Na końcu takiej decyzji zawsze musi znaleźć się pouczenie o terminie i sposobie odwołania/złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Jeżeli się nie zgadzasz z utajnieniem informacji, zawsze składaj odwołanie.

W przypadku gmin odwołanie składa się do samorządowego kolegium odwoławczego. Robi się to za pośrednictwem organu, który wydał decyzję, ponieważ to on

musi przesłać dokumenty. Na wniesienie odwołania masz 14 dni od dnia otrzymania odmowy. Jeśli organ II instancji (w przypadku gmin – samorządowe kolegium odwoławcze) podtrzymuje decyzję, to jest ona ostateczna. Wówczas masz 30 dni na wniesienie skargi do sądu administracyjnego. Wpis kosztuje 200 zł. Sąd rozpatruje skargę na decyzję i albo tę decyzję uchyla, albo skargę oddala. Jeśli sąd oddali skargę, masz 7 dni na złożenie wniosku o uzasadnienie wyroku (koszt 100 zł).

Skarga na bezczynność

Składasz wniosek, mija 14 dni i nadal nic się nie dzieje. Wtedy możesz złożyć do wojewódzkiego sądu administracyjnego (właściwego terytorialnie dla urzędu) skargę na bezczynność za pośrednictwem urzędu, do którego składałeś wniosek. Skarga jest prosta – nie musisz pisać skomplikowanego uzasadnienia i powoływać się na orzeczenia, do jej złożenia nie potrzeba prawnika. Wystarczy opisać przebieg sprawy, podpisać się i wysłać listownie do urzędu. Urząd ma 15 dni na zebranie dokumentów związanych ze sprawą i przesłanie ich z odpowiedzią do sądu. Opłata za wniesienie skargi na bezczynność do sądu

wynosi 100 zł. Po uiszczeniu opłaty sąd może rozstrzygnąć sprawę na posiedzeniu niejawnym i wtedy doręcza odpis wyroku. W takim wypadku masz 7 dni na złożenie wniosku o uzasadnienie wyroku. Możesz też dostać powiadomienie o rozprawie z pouczeniem, że nie musisz w niej uczestniczyć. Sąd, rozpatrując skargę, może zobowiązać organ do wykonania wniosku albo ją oddalić. Skargą na bezczynność można posłużyć się również w sytuacji, kiedy urząd uznaje, że dokumenty, o które wnioskujesz, nie są informacją publiczną bądź odpowiedź na wniosek jest wymijająca lub niepełna.

Skarga kasacyjna

W przypadku oddalenia skargi przez WSA kolejnym krokiem jest wniesienie skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego, która musi już być sporządzona przez adwokata lub radcę prawnego. Na jej wniesienie masz 30 dni

od dnia doręczenia wyroku wraz z uzasadnieniem. Ta skarga jest sformalizowana i błędy formalne mogą sprawić, że będzie nieskuteczna.

Chcesz wiedzieć więcej? Wejdź na www.informacjapubliczna.org